

Lapsikaappaus – mitä se on ja miten se voi vaikuttaa lapseen

KAAPATUT
LAPSET RY

Johdanto

Aina silloin tällöin meihin ottaa yhteyttä vanhempi, joka on yllätyksekseen saanut syytteen lapsikaappauksesta palattuaan lastensa kanssa Suomeen. He ovat joko kuvitelleet voivansa tehdä näin tai mielestään sopineet lasten toisen huoltajan kanssa muutosta. Emme halua yhdenkään vanhemman joutuvan tähän tilanteeseen tai varsinkaan lapsen joutuvan kaapatuksi. Siksi tässä on tiivis paketti siitä, mitä lapsikaappaus on ja miten se voi vaikuttaa lapseen.

Tässä on keskitytty tapauksiin, joissa yhteishuollossa oleva lapsi tuodaan Suomeen ns. Haagin lapsikaappaus sopimuksen ratifioineista maista. Yksinhuoltaja saa yleensä yksin päättää myös lapsen asuinmaasta. Jos lähtömaa ei kuulu sopimukseen, ei ole myöskään virallista tietä määrätä lasta palautettavaksi. Lapselle yllättävä erottaminen aiemmasta kotimaasta saattaa kuitenkin olla seurauksiltaan ikävä

Ota selvää asioista jo ennen palaamista. Alla on myös linkkejä, joista saat lisää tietoa. Ke 9.6. klo 10-11.30 on tarjolla webinaari asiasta ja pe 11.6. klo 10 ja klo 19 chat.

Sisällysluettelo

Lapsikaappauksesta on kyse, kun (diat 4-5)

Lapsikaappauksia säätelevät sopimukset 1: Haagin lapsikaappaussopimus (dia 6)

Lapsikaappauksia säätelevät sopimukset 2: EU sisäinen sopimus (dia 7)

Lapsikaappauksia säätelevät sopimukset 3: (dia 8)

Lapsikaappauksen mahdollisia vaikutuksia lapseen (dia 9)

Lapsikaappauksesta on kyse, kun

1. Alle 16-vuotias lapsi on viety pois vakinaisesta asuinmaastaan tai jätetty palauttamatta sinne.

Vakinainen asuinmaa on se maa, jossa lapsi on pääsääntöisesti asunut ennen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä ja jossa hän on esimerkiksi käynyt koulua tai ollut päivähoidossa tai terveydenhuollon piirissä.

Asuinmaa katsotaan vakinaiseksi yleensä viimeistään, kun lapsi on asunut siellä vuoden. Lyhyempikin aika on riittävä, jos voidaan osoittaa, että muutto oli tarkoitettu pysyväksi.

Palauttamatta jättäminen tarkoittaa sitä, että lapsi on matkustanut toiseen maahan ennalta sovituksi ajaksi, mutta jätetty palauttamatta asuinmaahan tämän ajan jälkeen.

2. Lapsi on viety tai jätetty palauttamatta ilman huoltajan suostumusta.

Koskee lähtömaan lainsäädäntöä lapsen huoltajista.

Yksinhuoltaja saa yleensä yksin päättää myös lapsen asuinmaasta.

Huoltaja voi joissain maissa olla myös viranomainen, jos lapsi on esimerkiksi otettu viranomaisten huostaan.

3. Huoltaja on käyttänyt huoltajan oikeuksiaan

Huoltaja on tavannut lasta säännöllisesti ja osallistunut hänen elämäänsä ja päätöksentekoon lapsen huollosta tehdyn sopimuksen mukaisesti ennen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä.

Huoltaja osoittaa selkeästi vastustavansa lapsen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä.

Lisää aiheesta ja esimerkkejä:

<https://ensijaturvakotienliitto.fi/kaapatutlapset/tietoa/lapsiperheen-ero->

Maailmalla

Lapsikaappauksia säätelevät sopimukset 1

Haagin kansainvälinen lapsikaappausopimus

- Mukana noin 100maata
- Koskee näiden maiden välisiä lapsikaappauksia
- Myös tapaamisasioita
- Suomessa hakemukset käsitellään Helsingin hovioikeudessa, keskusviranomaisena on oikeusministeriö

Sopimustekstin ja sopimusvaltiot löydät [täältä](#):

Lapsikaappauksia säätelevät sopimukset 2

EU-maita sitova sopimus Bryssel IIa

- Koskee avioeroa, tuomioiden tunnustamista, vanhempainvastuuta, lasten huoltoa, tapaamisoikeuksia ja lapsikaappauksia
- Uusi versio tulee voimaan loppuvuodesta 2021
- Tanska ei ole mukana

[Sopimusteksti Bryssel IIa](#)

[Lisätietoa Euroopan Unionin perheoikeudellisista asioista myös](#)

[täältä](#)

Lapsikaappauksia säätelevät sopimukset 3

Tutustu myös asuinmaasi lainsäädäntöön:

- Lakeihin koskien lapsen huoltoa ja tapaamisoikeuksia
- Mitä maan lainsäädäntö sanoo lapsikaappauksesta?
- Kysy neuvoa Suomen lähetystöstä.

Vinkkejä ja maakohtaista tietoa löydät myös Kaapatut Lapset ry:n sivuilta www.kaapatutlapset.fi

Lapsikaappauksen mahdollisia vaikutuksia lapseen

- Varhaisen vuorovaikutussuhteen katkeaminen
- Turvattomuuden tunne
- Luottamuksen menettäminen aikuisiin
- Tutun ympäristön, ehkä kielen, ystävien ja tuttujen läheisten menettäminen
- Yhteys toiseen vanhempaan heikkenee tai katkeaa
- Myöhemmin vaikeus luoda pysyviä ihmissuhteita, päihteiden käyttö, mielenterveysongelmia

Lue lisää [blogista](#), jonka alla olevasta linkistä pääset opinnäytetyöhön aiheesta.

